

Obsah

Úvod	21
Použité skratky	23
1 VŠEOBECNÁ ČASŤ	
1. kapitola – POJEM, PREDMET A SYSTÉM OBČIANSKEHO PRÁVA HMOTNÉHO	27
1. Vymedzenie pojmu a predmetu občianskeho práva hmotného	27
1.1 K histórii vzniku pojmu občianske právo	27
1.2 Právo súkromné a právo verejné	28
1.2.1 Štruktúra súkromného práva	29
1.2.2 Základné zásady súkromného práva	30
2. Základné kritériá na vymedzenie pojmu občianske právo	31
3. Postavenie občianskeho práva v systéme platného práva Slovenskej republiky a jeho vzťah k iným právnym odvetviám	35
3.1 Úvod do problematiky	35
3.2 Vzťah občianskeho práva k odvetviám verejného práva	36
3.2.1 Vzťah občianskeho práva a ústavného práva	36
3.2.2 Vzťah občianskeho práva a správneho práva	36
3.2.3 Vzťah občianskeho práva a trestného práva	37
3.2.4 Vzťah občianskeho práva a finančného práva	37
3.2.5 Vzťah občianskeho práva hmotného k občianskemu právu procesnému	37
3.3 Vzťah občianskeho práva k odvetviám súkromného práva	38
3.3.1 Občianske právo a rodinné právo	38
3.3.2 Občianske právo a obchodné právo	39
3.3.3 Občianske právo a pracovné právo	41
3.3.4 Občianske právo a medzinárodné právo súkromné	41
4. Pojem, predmet a systém občianskeho práva z pohľadu práva Európskej únie	41
II. kapitola – OBČIANSKOPRÁVNE NORMY	43
1. Pojem, prvky a druhy noriem	43
2. Pramene občianskeho práva	46
3. Systematika Občianskeho zákonníka a jeho pôsobnosť	50
3.1 Systematika Občianskeho zákonníka	50
3.2 Pôsobnosť Občianskeho zákonníka	52
3.3 Kollízne normy (tzv. kollízne právo)	54

4. Výklad a používanie noriem občianskeho práva.....	55
4.1 Interpretácia občianskoprávných noriem.....	55
4.1.1 Všeobecné interpretačné pravidlá.....	55
4.1.2 Všeobecné metódy výkladu.....	56
4.1.3 Výklad noriem občianskeho práva podľa subjektov.....	56
4.2 Aplikácia noriem občianskeho práva.....	57
4.3 Analogia legis a analogia iuris.....	57
III. kapitola – PRÁVNE SKUTOČNOSTI	59
1. Pojem a druhy právnych skutočností.....	59
1.1 Pojem právna skutočnosť.....	59
1.2 Delenie právnych skutočností.....	60
1.2.1 Subjektívne právne skutočnosti.....	60
1.2.2 Objektívne právne skutočnosti.....	61
1.2.3 Právne skutočnosti z hľadiska dokazovania.....	62
1.2.4 Jednoduché a zložené právne skutočnosti, ďalšie delenia.....	63
2. Právne úkony.....	65
2.1 Vymedzenie pojmu právny úkon.....	65
2.2 Náležitosti právnych úkonov.....	68
2.2.1 Náležitosti osoby.....	68
2.2.2 Náležitosti vôle.....	68
2.2.3 Náležitosti prejavu vôle.....	70
2.2.4 Náležitosti pomeru vôle a prejavu.....	75
2.2.5 Náležitosti predmetu právneho úkonu.....	75
2.3 Obsah právnych úkonov.....	76
2.4 Vznik právnych úkonov.....	78
3. Typy a druhy právnych úkonov.....	79
3.1 Typy právnych úkonov.....	79
3.2 Druhy právnych úkonov.....	80
4. Zmluvy v občianskom práve.....	82
4.1 Všeobecne o zmluvách.....	82
4.2 Platnosť, účinnosť a účinky zmluvy.....	83
4.3 Návrh na uzavretie zmluvy (oferta).....	84
4.4 Prijatie návrhu zmluvy (akceptácia).....	86
4.5 Zmluva o budúcej zmluve.....	87
4.5.1 Dohoda o budúcom doplnení obsahu zmluvy.....	87
5. Právne následky vadných právnych úkonov.....	88
5.1 Neplatnosť právnych úkonov.....	88
5.2 Právne následky neplatnosti právnych úkonov.....	89
5.3 Možnosť odstúpenia od zmluvy.....	91
5.4 Odporovateľnosť právnych úkonov.....	91

IV. kapitola – OBČIANSKOPRÁVNE VZTAHY	96
1. Všeobecne o občianskoprávnom vzťahu	96
1.1 Vymedzenie občianskoprávneho vzťahu	96
1.2 Subjektívne práva a povinnosti	98
1.3 Absolútne a relatívne občianskoprávne vzťahy	100
2. Prvky občianskoprávneho vzťahu	101
2.1 Subjekty občianskoprávnych vzťahov	101
2.2 Predmet (objekt) občianskoprávneho vzťahu	101
3. Občianskoprávne vzťahy z pohľadu práva EÚ	103
3.1 Pojem majetok	103
3.2 Cenné papiere	105
3.3 Veci hmotné a ich triedenie	106
4. Obsah občianskoprávneho vzťahu	108
V. kapitola – SUBJEKTY OBČIANSKEHO PRÁVA A OBČIANSKOPRÁVNÝCH VZŤAHOV	109
1. Fyzická osoba ako subjekt občianskoprávnych vzťahov	109
1.1 Spôsobilosť na práva a povinnosti	109
1.2 Spôsobilosť na právne úkony	113
2. Ochrana osobnosti	116
2.1 Všeobecne o ochrane osobnosti	116
2.2 Predmet ochrany osobnosti	118
2.2.1 Ochrana života a zdravia	118
2.2.2 Ochrana cti a dôstojnosti	119
2.2.3 Ochrana mena	121
2.2.4 Ochrana prejavov osobnej povahy	121
2.2.5 Ochrana súkromia	123
2.2.6 Ochrana osobných údajov v informačných systémoch	124
2.3 Oprávnené a povinné subjekty	125
2.4 Právne prostriedky ochrany osobnosti	126
2.4.1 Osobitné prostriedky ochrany osobnosti	126
2.4.2 Právo na opravu podľa tlačového zákona	127
2.4.3 Právo na opravu podľa zákona o vysielaní a retransmisii	131
3. Právnická osoba ako subjekt občianskoprávnych vzťahov	133
3.1 Všeobecne o právnických osobách	133
3.2 Založenie a vznik, zrušenie a zánik právnickej osoby	135
3.3 Ochrana názvu právnickej osoby a jej dobrej povesti	137
3.3.1 Názov právnickej osoby	137
3.3.2 Dobrá povesť právnickej osoby	139
3.4 Právne prostriedky ochrany názvu a dobrej povesti	140
3.4.1 Právne prostriedky podľa Občianskeho zákonníka	140

3.4.2	Právne prostriedky na ochranu dobrej povesti podľa tlačového zákona	141
3.4.3	Právne prostriedky podľa zákona o vysielaní a retransmisii	141
3.5	Názov právnickej osoby a ochranná známka	142
3.6	Záujmové združenie právnických osôb	142
3.7	Nadácie	144
3.7.1	Všeobecne o nadáciách	144
3.7.2	Založenie nadácie a jej vznik	145
3.7.3	Nadačný fond	146
3.7.4	Orgány nadácie	146
3.7.5	Zrušenie nadácie a jej zánik	147
3.8	Neinvestičné fondy	149
3.8.1	Všeobecne o neinvestičných fondoch	149
3.8.2	Zriadenie a vznik fondu	149
3.8.3	Orgány fondu	150
3.8.4	Verejná zbierka	150
3.8.5	Zrušenie a zánik fondu	150
3.9	Neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby	151
3.9.1	Všeobecne o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby	151
3.9.2	Založenie a vznik neziskovej organizácie	152
3.9.3	Orgány neziskovej organizácie	152
3.9.4	Zrušenie a zánik neziskovej organizácie	153
4.	Štát ako subjekt občianskoprávných vzťahov	154
VI.	kapitola – ZASTÚPENIE	156
1.	Všeobecne o zastúpení	156
2.	Zastúpený	158
3.	Zástupca	158
4.	Obsah zastúpenia	161
5.	Vznik zastúpenia	162
6.	Zákonné zastúpenie	162
7.	Zmluvné zastúpenie	165
8.	Zánik splnomocnenia	168
9.	Zastúpenie z pohľadu práva EÚ	169
VII.	kapitola – OCHRANA SUBJEKTÍVNYCH PRÁV	171
1.	Všeobecná ochrana subjektívnych práv	171
1.1	Súdna ochrana	174
1.2	Rozhodcovské súdy	174

1.3	Ochrana na obci.....	174
1.4	Prokuratúra.....	175
1.5	Katastrálne úrady.....	176
1.6	Úrad priemyselného vlastníctva SR.....	176
1.7	Svojpomoc.....	176
2.	Osobitná ochrana subjektívnych práv.....	177
3.	Ochrana subjektívnych práv z pohľadu práva EÚ.....	177
VIII. kapitola – PLYNUTIE ČASU V OBČIANSKOM PRÁVE.....		180
1.	Všeobecne o čase ako právnej skutočnosti.....	180
2.	Počítanie času.....	182
3.	Premlčanie a preklúzia.....	183
3.1	Všeobecná charakteristika premlčania a preklúzie, ich spoločné znaky a rozdielnosti.....	183
3.2	Premlčanie.....	185
3.2.1	Ktoré práva sa premlčujú.....	186
3.2.2	Premlčacia doba.....	187
3.2.3	Začiatok plynutia premlčacej doby.....	188
3.2.4	Podmienky plynutia premlčacej doby.....	192
3.3	Preklúzia.....	193
4.	Vydržanie.....	196
2 VLASTNÍCKE PRÁVO A INÉ VECNÉ PRÁVA		
IX. kapitola – VECNÉ PRÁVA A ICH SYSTEMATIKA.....		199
1.	Systematika vecných práv.....	199
2.	Vecné práva z pohľadu práva EÚ.....	200
X. kapitola – POJEM A OBSAH VLASTNÍCKEHO PRÁVA.....		203
1.	Pojem vlastnícke právo.....	203
2.	Obsah vlastníckeho práva.....	205
3.	Držba.....	207
3.1	Oprávnený a neoprávnený držiteľ.....	208
3.2	Držba práva.....	209
4.	Výkon a obmedzenie vlastníckeho práva.....	210
4.1	Výkon vlastníckeho práva.....	210
4.2	Obmedzenie vlastníckeho práva.....	210
5.	Vyvlastnenie.....	213
6.	Pojem a obsah vlastníckeho práva z pohľadu práva EÚ.....	214

XI. kapitola – NADOBÚDANIE A STRATA VLASTNÍCKEHO PRÁVA	216
1. Nadobúdanie vlastnickeho práva	216
1.1 Nadobúdanie vlastnickeho práva zmluvou.....	217
1.1.1 Nadobúdanie vlastnickeho práva k hnutelným veciam.....	218
1.1.2 Nadobúdanie vlastnickeho práva k nehnuteľným veciam	219
1.2 Nadobúdanie vlastnickeho práva vydržaním.....	219
1.3 Nadobúdanie vlastníctva vytvorením veci	222
1.4 Nadobúdanie vlastnickeho práva spracovaním	223
1.5 Nadobúdanie vlastnickeho práva prírastkom.....	224
1.6 Nadobúdanie vlastnickeho práva k veci opustenej, stratenej alebo skrytej	225
1.7 Nadobúdanie vlastníctva na základe rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu	226
1.8 Nadobúdanie vlastníctva príklepom licitátora.....	227
1.9 Nadobúdanie vlastnickeho práva priamo zo zákona	228
2. Strata vlastnickeho práva.....	229
3. Nadobúdanie a strata vlastnickeho práva z pohľadu práva EÚ	230
XII. kapitola – VLASTNÍCKE PRÁVO NEHNUTEĽNOSTÍ	234
1. Osobitosti právnej úpravy nehnuteľností	234
2. Evidencia nehnuteľností a kataster nehnuteľností.....	236
2.1 Kataster nehnuteľností	237
2.2 List vlastníctva a geometrický plán	237
2.3 Zápis práv k nehnuteľnostiam	238
3. Nadobúdanie vlastnickeho práva k nehnuteľným veciam zmluvou.....	241
4. Vlastnicke právo k hytom a nehytovým priestorom	246
4.1 Právna úprava a jej predmet	246
4.2 Nadobúdanie vlastnickeho práva k bytu alebo nebytovému priestoru	248
4.2.1 Zmluva o prehode vlastníctva bytu a nebytového priestoru v dome	248
4.2.2 Zmluva o výstavbe domu, vstavbe alebo nadstavbe	249
4.3 Správa domu	250
4.3.1 Spoločenstvo.....	251
4.3.2 Zmluva o výkone správy.....	251
4.4 Práva a povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome	252
5. Neoprávnená stavba	253
6. Vlastnicke právo k nehnuteľnostiam z pohľadu práva EÚ	254
XIII. kapitola – OCHRANA VLASTNÍCKEHO PRÁVA A DRŽBY.....	256
1. Súdna ochrana vlastnickeho práva.....	256
2. Ďalšie spôsoby ochrany vlastnickeho práva.....	260

3. Ochrana držby	264
4. Ochrana vlastníckeho práva a držby z pohľadu práva EÚ	264
XIV. kapitola – SPOLUVLASTNÍCTVO	266
1. Podielové spoluvlastníctvo	266
1.1 Všeobecná charakteristika podielového spoluvlastníctva	266
1.2 Spoluvlastnícky podiel	267
1.3 Vznik podielového spoluvlastníctva	269
1.4 Obsah podielového spoluvlastníctva	269
1.5 Zánik podielového spoluvlastníctva	271
2. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov	274
2.1 Právna povaha a podstata bezpodielového spoluvlastníctva manželov	274
2.2 Vznik bezpodielového spoluvlastníctva	275
2.3 Predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov	276
2.4 Obsah bezpodielového spoluvlastníctva manželov	280
2.5 Dohoda manželov o BSM	283
2.5.1 Dohoda manželov o zmene rozsahu BSM	283
2.5.2 Dohoda o vzniku BSM ku dňu zániku manželstva	283
2.5.3 Dohoda o výkone správy spoločného majetku	284
2.6 Zánik bezpodielového spoluvlastníctva manželov	284
2.6.1 Zánik bezpodielového spoluvlastníctva počas trvania manželstva	284
2.6.2 Zánik bezpodielového spoluvlastníctva zánikom manželstva	287
2.7 Vyrovnanie bezpodielového spoluvlastníctva	288
2.7.1 Vyrovnanie BSM dohodou	288
2.7.2 Vyrovnanie BSM rozhodnutím súdu	290
2.7.3 Vyrovnanie BSM zo zákona	291
XV. kapitola – PRÁVA K CUDZÍM VECIAM	293
1. Obmedzenie vlastníckeho práva a jeho povaha vecnoprávna alebo záväzkovoprávna	293
2. Záložné právo	294
2.1 Účel a funkcia záložného práva	295
2.2 Predmet záložného práva – záloh	296
2.3 Zriadenie záložného práva	299
2.4 Vznik záložného práva	301
2.4.1 Vznik záložného práva k zálohu, ktorý vznikne v budúcnosti, alebo ktorého vznik závisí od splnenia podmienky	307
2.5 Práva a povinnosti záložcu	307
2.6 Poradie záložných práv	308
2.7 Výkon záložného práva	309
2.7.1 Oznámenie o začatí výkonu záložného práva	309

2.7.2	Všeobecne o výkone záložného práva.....	309
2.7.3	Výkon záložného práva predajom zálohu na dražbe	312
2.7.4	Iné spôsoby výkonu záložného práva	313
2.8	Zrušenie a zánik záložného práva	314
2.8.1	Zrušenie záložného práva	314
2.8.2	Zánik záložného práva	314
3.	Vecné bremená	316
3.1	Vymedzenie pojmu vecné bremeno.....	316
3.2	Obsah vecného bremena	317
3.3	Vznik vecného bremena	319
3.4	Zánik vecného bremena	321
4.	Zádržné právo.....	322
5.	Práva k cudzím veciam z pohľadu práva EÚ	324

3 ZÁVÄZKOVÉ PRÁVO

XVI. kapitola – VŠEOBECNÁ ČASŤ ZAVÄZKOVÉHO PRÁVA	331
1. Pojem záväzkové právo.....	331
2. Právna úprava záväzkového práva	333
2.1 Občiansky zákonník.....	333
2.2 Obchodný zákonník	333
3. Záväzkový vzťah a jeho prvky	335
3.1 Všeobecná charakteristika záväzkového vzťahu	335
3.2 Subjekty záväzkových vzťahov	336
3.3 Spoločné záväzkové vzťahy	337
3.3.1 Solidárne záväzky.....	337
3.3.2 Delené záväzky	338
3.3.3 Nedeliteľné záväzky	338
3.4 Predmet záväzkových vzťahov.....	339
3.4.1 Spôsoby plnenia záväzkov.....	339
3.5 Obsah záväzkového vzťahu	341
3.6 Druhy záväzkových vzťahov	342
4. Vznik záväzkových vzťahov	344
5. Zabezpečenie záväzkov	345
5.1 Zmluvná pokuta	346
5.2 Ručenie	347
5.2.1 Všeobecne o ručení.....	347
5.2.2 Obsah ručenia.....	348
5.2.3 Zánik ručiteľského záväzku	349
5.3 Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov	349
5.4 Záložná zmluva	350

5.5 Zabezpečovací prevod práva	350
5.5.1 Zriadenie a vznik zabezpečovacieho prevodu práva	351
5.5.2 Práva a povinnosti účastníkov zmluvy o zabezpečovacom prevode práva	354
5.5.3 Výkon zabezpečovacieho prevodu práva	354
5.5.4 Zánik zabezpečovacieho prevodu práva	356
5.6 Zabezpečovacie postúpenie pohľadávky – fiduciárna cesia	357
5.7 Uznanie dlhu	358
5.8 Zábezpeka	358
6. Zmena záväzkových vzťahov	359
6.1 Zmeny v obsahu záväzkov	359
6.1.1 Zmeny záväzku na základe dohody strán	359
6.1.2 Zmeny v obsahu záväzkov v dôsledku omeškania dlžníka a veriteľa	360
6.2 Zmeny v subjektoch záväzkového vzťahu	361
6.2.1 Postúpenie pohľadávky – cesia	362
6.2.2 Prevzatie dlhu – privatívna intercesia	364
6.2.3 Pristúpenie k záväzku – kumulatívna intercesia	364
6.2.4 Poukážka	365
7. Zánik záväzkových vzťahov	367
7.1 Splnenie dlhu – solúcia	368
7.1.1 Subjekt povinný plniť dlh	368
7.1.2 Subjekt oprávnený prijať dlh	369
7.1.3 Doba splnenia dlhu	369
7.1.4 Miesto plnenia dlhu	370
7.1.5 Predmet plnenia (predmet dlhu)	370
7.1.6 Spôsob splnenia dlhu	371
7.2 Uloženie do úradnej úschovy – solučná úschova	371
7.3 Zánik záväzkov dohodami	372
7.3.1 Dohoda o zrušení záväzkového vzťahu	372
7.3.2 Dohoda o nahradení záväzku novým záväzkom – novácia	373
7.3.3 Dohoda o vzdaní sa práva alebo o odpustení dlhu	373
7.3.4 Dohoda o urovnaní – pokonávka	373
7.4 Nemožnosť plnenia	374
7.5 Zánik záväzku uplynutím času	375
7.6 Zánik záväzkov smrťou dlžníka alebo veriteľa	375
7.7 Započítanie – compensatio	376
7.8 Výpoveď	377
7.9 Neuplatnenie práva	378
7.10 Splynutie – konsolidácia	378
7.11 Odstúpenie od zmluvy – zrušenie zmluvy	378

8. Zodpovednosť za vady	379
8.1 Všeobecne o zodpovednosti za vady – druhy väd	379
8.2 Subjekty zodpovednosti za vady	381
8.3 Zákonná a zmluvná zodpovednosť za vady	382
8.4 Práva a povinnosti oprávneného a povinného.....	383
9. Spotrebiteľské zmluvy (ochrana spotrebiteľa).....	386
9.1 Ochrana spotrebiteľa v slovenskom práve	386
9.1.1 Všeobecná ochrana spotrebiteľa	387
9.1.2 Osobitná ochrana spotrebiteľa.....	388
9.2 Spotrebiteľská zmluva	388
9.3 Ochrana spotrebiteľa pred nevyžiadaným a opakujúcim sa plnením	394
9.4 Spotrebiteľská zmluva uzatváraná na diaľku	394
10. Európske záväzkové právo	395
10.1 Všeobecne	395
10.2 Záväzkové právo SR a európske záväzkové právo de lege lata	395
10.3 Záväzkové právo a európske súkromné právo de lege ferenda	399
XVII. kapitola – OSOBITNÁ ČASŤ ZÁVÄZKOVÉHO PRÁVA	403
1. Kúpna zmluva.....	403
1.1 Pojem kúpna zmluva	403
1.2 Vedľajšie dojednania pri kúpnej zmluve.....	406
1.2.1 Výhrada vlastníctva.....	407
1.2.2 Predkupné právo	407
1.2.3 Právo spätnej kúpy	408
1.2.4 Iné vedľajšie dojednania	409
1.3 Zodpovednosť za vady	410
1.4 Predaj tovaru v obchode.....	412
1.4.1 Všeobecne o predaji v obchode	412
1.4.2 Práva a povinnosti kupujúceho	414
1.4.3 Práva a povinnosti predávajúceho.....	415
1.4.4 Zodpovednosť za vady pri predaji v obchode.....	417
1.4.5 Záručné dohy	419
1.5 Podomový a zásielkový predaj	420
1.6 Predaj tovaru na trhoviskách	422
2. Darovacia zmluva	423
3. Zámenná zmluva.....	427
4. Zmluva o dielo.....	428
4.1 Všeobecne o zmluve o dielo	428
4.2 Zmluva o zhotovení veci na zákazku	430
4.3 Zmluva o úprave a oprave veci	432
5. Zmluva o pôžičke	433
6. Zmluva o výpožičke	435

7. Nájomná zmluva	437
7.1 Všeobecne o nájomnej zmluve	437
7.2 Nájom bytu	443
7.2.1 Pojem a funkcia nájmu bytov	443
7.2.2 Vznik nájmu bytu	446
7.2.3 Práva a povinnosti nájomcu a prenajímateľa	448
7.2.4 Podnájom bytu (časti bytu)	450
7.2.5 Spoločný nájom bytu	451
7.2.6 Zánik nájmu bytu	453
7.2.7 Nájom obytných miestností v zariadeniach určených na trvalé bývanie	456
7.3 Nájom nebytových priestorov	456
7.4 Podnikateľský nájom hnutelných vecí	460
8. Príkazná zmluva	461
8.1 Všeobecne o príkaznej zmluve	461
8.1.1 Pojem a predmet príkaznej zmluvy	462
8.1.2 Práva a povinnosti príkazníka a príkazcu	464
8.1.3 Zánik príkaznej zmluvy	466
8.2 Zmluva o obstaraní vecí	466
8.3 Zmluva o obstaraní predaja vecí	467
8.4 Zmluva o obstaraní zájazdu	469
9. Konanie bez príkazu	472
10. Zmluva o úschove	474
10.1. Práva a povinnosti zložiteľa a uschovávatela	475
11. Zmluva o ubytovaní	476
12. Zmluva o preprave	478
12.1 Všeobecné otázky zmluvy o preprave	478
12.2 Zmluva o preprave osôb	479
12.3 Zmluva o preprave nákladu	482
13. Sprostredkovateľská zmluva	484
14. Zmluva o vklade	486
14.1 Vklady na vkladných knižkách	487
14.2 Vkladové listy	489
15. Zmluva o poistení	489
15.1 Všeobecne o poistení	489
15.2 Formy poistenia	491
15.3 Odvetvia a druhy poistenia	492
15.4 Poistná zmluva	494
15.4.1 Uzavretie poistnej zmluvy	495
15.4.2 Predzmluvné povinnosti	496
15.5 Práva a povinnosti z poistenia	497

15.6 Zánik poistenia	498
15.7 Poistenie majetku	500
15.8 Poistenie fyzických osôb	502
15.9 Poistenie zodpovednosti za škodu	504
15.10 Poistenie právnej ochrany	506
15.11 Združené poistenie	507
16. Zmluva o združení	508
16.1 Pojem a predmet zmluvy	508
16.2 Práva a povinnosti účastníkov združenia	510
16.3 Zánik združenia, zánik účasti v združení	510
17. Zmluva o dôchodku	511
18. Zmluva z hier a stávk	512
19. Verejná súťaž a verejný prísluh	514
19.1 Verejná súťaž	515
19.2 Verejný prísluh	517
20. Vybrané otázky zmluvného práva z európskej perspektívy	518
20.1 Všeobecne	518
20.2 Kúpna zmluva	519
20.3 Darovanie	521
20.4 Cestovný ruch	521
20.4.1 <i>Nová úprava time-sharingu</i>	521
20.4.2 <i>Balík služieb cestovného ruchu</i>	522
20.4.3 <i>Ochrana leteckých pasažierov</i>	523
20.5 Poistenie	523
20.6 Služby	524

4 ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU A BEZDÔVODNÉ OBOHATENIE

XVIII. kapitola – VŠEOBECNÉ OTÁZKY OBČIANSKOPRÁVNEJ ZODPOVEDNOSTI A PREVENCIA	529
1. Všeobecne o zodpovednosti v občianskom práve	529
2. Druhy občianskoprávnej zodpovednosti	531
3. Prevencia	532
4. Všeobecne o mimozmluvných záväzkových vzťahoch z európskej perspektívy	535
4.1 <i>Mimozmluvné záväzkové vzťahy európskeho charakteru de lege lata</i>	536
4.2 <i>Mimozmluvné záväzkové vzťahy európskeho charakteru de lege ferenda</i>	539
4.3 <i>Akademický návrh spoločného referenčného rámca (DCFR)</i>	539

XIX. kapitola – ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU	542
1. Právna úprava zodpovednosti za škodu	542
2. Predpoklady zodpovednosti za škodu	543
3. Subjekty zodpovednosti za škodu	549
3.1 Zodpovednosť fyzickej osoby za škodu	549
3.2 Zodpovednosť právnickej osoby za škodu	551
3.3 Zodpovednosť štátu (resp. obce a vyššieho územného celku) za škodu	551
4. Spoluzodpovednosť za spôsobenú škodu	552
5. Obsah, rozsah a spôsob náhrady škody	553
5.1 Obsah náhrady škody	553
5.2 Rozsah náhrady škody	553
5.3 Spôsob náhrady škody	558
6. Jednotlivé prípady zodpovednosti za škodu	559
6.1 Všeobecná zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti	559
6.2 Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou	560
6.3 Zodpovednosť za poškodenie, stratu alebo zničenie vecí	561
6.4 Zodpovednosť za škodu spôsobenú okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci	562
6.5 Zodpovednosť za škodu spôsobenú tými, ktorí nemôžu posúdiť následky svojho konania	563
6.6 Zodpovednosť za škodu spôsobenú úmyselným konaním proti dobrým mravom	565
6.7 Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov	566
6.7.1 <i>Streť prevádzok dvoch prevádzateľov</i>	570
6.8 Zodpovednosť za škodu spôsobenú zvlášť nebezpečnou prevádzkou	571
6.9 Zodpovednosť za škodu spôsobenú na veciach vnesených alebo odložených	572
6.10 Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci	575
6.10.1 <i>Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci</i>	575
6.10.2 <i>Zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (územnej samosprávy) za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy</i>	576
6.10.3 <i>Predbežné prerokovanie nároku</i>	577
6.10.4 <i>Regresná náhrada</i>	577
6.11 Zodpovednosť za škodu spôsobenú vadným výrobkom	578
7. Mimozmluvná zodpovednosť za škodu z európskej perspektívy	579
7.1 Vymedzenie pojmu európske deliktne právo	579

7.2	Európske deliktné právo de lege lata	580
7.3	Európske deliktné právo de lege ferenda	581
7.3.1	Princípy európskeho deliktného práva (PETL)	581
7.3.2	Predpoklady vzniku mimozmluvnej zodpovednosti za škodu v PETL	582
7.3.3	Prostriedky nápravy v PETL	583
7.4	Akademický návrh spoločného referenčného rámca (DCFR)	583
7.4.1	Predpoklady vzniku mimozmluvnej zodpovednosti za škodu v DCFR	584
7.5	Prostriedky nápravy v DCFR	585
XX.	kapitola – BEZDÔVODNÉ OBOHATENIE	586
1.	Úvodný výklad	586
2.	Subjekty záväzku z bezdôvodného obohatenia	589
3.	Rozsah a spôsob vydania bezdôvodného obohatenia	590
3.1	Rozsah vydania bezdôvodného obohatenia	590
3.2	Spôsoby vydania bezdôvodného obohatenia	591
3.3	Premĺčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia	591
4.	Jednotlivé prípady bezdôvodného obohatenia	592
4.1	Plnenie bez právneho dôvodu	592
4.2	Plnenie z neplatného právneho dôvodu	592
4.3	Majetkový prospech získaný z nepactívnych zdrojov	593
4.4	Bezdôvodné obohatenie získané tým, že niekto plnil za toho, kto podľa práva mal plniť sám	593
5.	Bezdôvodné obohatenie z pohľadu práva EÚ	594
5	DEDIČSKÉ PRÁVO	
XXI.	kapitola – VŠEOBECNE O DEDIČSKOM PRÁVE	603
1.	Právna úprava a povaha dedenia	603
2.	Subjekty dedičského práva	605
2.1	Neopomenuteľní dedičia a vydedenie	606
3.	Dedičstvo ako predmet dedenia	608
3.1	Dedičstvo a bezpodielové spoluvlastníctvo manželov	608
4.	Predpoklady dedenia	609
5.	Nadobudnutie dedičstva	611
6.	Potvrdenie dedičstva a vyporiadanie dedičov	612
7.	Ochrana oprávneného dediča	612
8.	Dedičské právo z pohľadu práva EÚ	613

XXII. kapitola – DEDENIE ZO ZÁKONA	616
XXIII. kapitola – DEDENIE ZO ZÁVETU	620
1. Úvodné poznámky	620
2. Náležitosti osoby poručiťľa – zriaďovateľa závetu.....	621
3. Obsah závetu.....	622
4. Formy závetu	623
5. Zrušenie závetu	625
Resume	627
Literatúra	628
O autoroch	629
Vecný register	630